

Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kşsa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kşsa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20539>

Özet

Bu akademik giriş, Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kşsa Formu'nun (EABE-KF) Türkçe uyarlamasına odaklanmaktadır. Ölçek, bireylerin ebeveynlerine yönelik algıladıkları **başlanma** kalitesini ölçmeyi amaçlar ve özellikle ergen popülasyonunda kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Güven, İletişim ve Yabancılaşma olmak üzere üç temel alt boyutta toplanan 24 maddeden oluştuğunu göstermiştir.

Yapılan psikometrik değerlendirmeler, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve ergen başlanma literatürü ile uyumlu geçerlik kanıtları sunduğunu ortaya koymuştur. Ölçeğin hem anne hem de baba formları, yüksek güvenirlik katsayıları ile Türk örnekleminde kullanıma uygunluğunu kanıtlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn başlanması, Ergenlik, Başlanma teorisi, Güven, İletişim, Yabancılaşma, Psikometrik değerlendirme.

Yazarlar

Günaydın, G., Selçuk, E., Sümer, N., Uysal, A.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ergen ve genç yetişkinlerin ebeveynlerine (anne ve baba ayrı ayrı) ve arkadaşlarına yönelik algıladıkları **başlanma** düzeylerini ve kalitesini ölçmektir. Orijinal Envanter (IPPA), başlanma figürleriyle olan ilişkilerin algılanan niteliğini değerlendirirken, bu kşsa form daha hızlı ve verimli bir ölçüm sağlamayı hedefler.

Türkçe uyarlama çalışması, bu kşsa formun Türk kültürüne uygunluğunu ve **psikometrik** açıdan yeterliliğini değerlendirmeyi hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar ve klinisyenler için ergenlerin ebeveyn ve arkadaşlarına yönelik başlanma stillerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecekleri bir araç sağlanmıştır.

Yapı

Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kşsa Formu, başlanma teorisi çerçevesinde geliştirilmiştir. Bu teoriye göre, bireylerin erken dönemde ebeveynleriyle kurduğu ilişkiler, sonraki yaşamlarında kuracakları ilişkilerin temelini oluşturur. Ölçek, bu ilişkinin kalitesini üç temel faktör üzerinden değerlendirir:

Güven (Trust): Ebeveynlerin duygusal destek, kabul ve anlayşş düzeyini algılamak.

İletişim (Communication): Ebeveynlerle aşşık, karşılıklı anlayşşa dayalı ve sağlıklı konuşmalar yapabilme yeteneği.

Yabancılaşma (Alienation): Ebeveynlerden uzaklaşma, ilgi görmeme, anlaşılmama veya dışlanma hissi.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, özellikle yapı geçerliğine odaklanmıştır. Yapılan analizlerde, anneye ve babaya olan **başlanma** puanları ile **özsaygı** (self-esteem) arasında, ergen başlanma literatürüyle tamamen tutarlı, pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu ilişki, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı başarıyla ölçtüğünü gösteren önemli bir kanıttır.

Ayrıca, anneye ve babaya başlanma toplam puanları arasında da güçlü ve anlamlı bir korelasyon ($r = .35, p < .01$) gözlemlenmiştir. Bu bulgu, ergenlerin iki temel ebeveyn figürüne yönelik genel başlanma algılarındın tutarlı olduğunu ve ölçeğin bu tutarlılığı yansıttığını desteklemektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları üzerinden değerlendirilmiştir. Anne ve baba formları için toplam başlanma puanları hesaplanırken, görece düşük faktör yüküne sahip olan 6. madde, iç tutarlılığı maksimize etmek amacıyla analiz dışında bırakılmıştır. Bu düzenleme yapıldıktan sonra, hem anne hem de baba formları yüksek düzeyde iç tutarlılık göstermiştir.

Elde edilen Cronbach alfa değerleri oldukça yüksektir: Anne formu için .88 ve baba formu içinse .90 olarak rapor edilmiştir. Bu yüksek katsayılar, ölçeği oluşturan maddelerin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve ölçeğin Türk örnekleminde yüksek düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kşsa Formu, toplam 24 madde ve üç alt faktörden oluşmaktadır: Güven, İletişim ve Yabancılaşma. Her bir alt faktör, 8 madde ile temsil edilmektedir. Bu yapı, orijinal ölçeğin teorik çerçevesiyle uyumludur.

Uyarılama alışması sırasında, faktör yapısındaki incelenmesi sonucunda, 6. maddenin diğer maddelere kıyasla daha düşük faktör yüküne sahip olduğu belirlenmiştir. Bu tespit, toplam puan hesaplamalarında bu maddenin dikkate alınmamasını gerektirmiştir. Bu tür bir madde çıkarması, ölçeğin kültürel adaptasyon sürecinde faktör yapısındaki yerel örnekleme daha temiz bir şekilde temsil edilmesi amacıyla yapılan bir revizyondur.

Araç

Test Çeşidi: Uyarlama

Format: 24 maddeden oluşan ve 3 alt boyutu ölçen kşsa form. Deşerlendirme 7'li Likert tipi bir ölçek kullanılarak yapılmaktadır (1= "asla" - 7= "daima").

Mevcut Dil: Türkçe

Popölasyon Grubu: Ergenler ve Genç Yetişkinler

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi ve sonrası (Detaylı yaş aralııı belirtilmemiştir).

Popölasyon Detayları: Türk örneklemini üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi algılarııı raporladıkları öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

EABE-KF, Anne başlanması, Baba başlanması, Ergen psikolojisi, Öz bildirim, Psikometrik özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gül Günaydııı

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

İletişim E-posta Adresi: e114939@metu.edu.tr

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değil.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması **2005** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en doğru ve güncel bilgiye ulaşmak amacıyla sorumlu yazar Gül Günaydııı ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Günaydııı, G., Selçuk, E., Sümer, N. ve Uysal, A. (2005). Ebeveyn Ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kşsa Formu'nun **psikometrik** açıdan deşerlendirilmesi. *Türk Psikoloji Yazıları Dergisi*,

8(16), 13-23. Çalışmanın orijinal makalesine řu başlantıdan erişilebilir: turkpsikolojiyazilari.com.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi řu adresten indirilebilir: ebeveyn-ve-arkadaslara-baglanma-envanteri-kisa-formu-toad.pdf

Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kısa Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ebeveyn ve Arkadaşlara Başlanma Envanteri Kısa Formu, toplamda 3 alt form ve 24 maddeden oluşmaktadır. Aşaşında alt formlar ve örnek maddeler sunulmuştur:

Güven (8 m): Annem/Babam duygularıma saygı gösterir

İletişim (8 m): Kim olduğumu daha iyi anlamamda annem/babam bana yol gösterir

Yabancılaşma (8 m): Annemden/Babamdan pek ilgi görmüyorum